

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.	10 kor. — 6ll.	Egy évre	16 kor. — 6ll.
Egy évre	5	Fel évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy nora	1
Egy nora	—	Egyes szám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A hazátlanok.

(Budapesti levél.)

Az a nép, melyet tegnap Izrael Jakab és Groszmann Miksa urék vezettek az országháza elé, nem a magyar nép. Azért a népért, mely karján vörös szalaggal, ajkán a francia forradalmi indulóval, foglalta el a népgyűlés terét, a mi szívünk nem tud hevülni. Az a nép, amely nemcsak a kormányt, nemcsak az ellenzékét gyűlöli, de gyűlöli nemzeti zászlónkat is; az a nép, mely jogokat követel, de nemzeti törekvéseinket kicsufolja, nem a mi vérünkkel való vér s ha az: elfajult vér, magyarnak nem nevezhető.

Kormányok jönnek, kormányok mennek: jók, rosszak vegyest. Sem a jó, sem a rossz nem örökéletű. De örökéletű a nemzeti érzés, a nemzeti öntudat: ezt egyik nemzedék átadja a másiknak; megnyirbálhatják, elvehetik alkotmányunkat: a nemzeti érzést, a nemzeti öntudatot nincs földi hatalom, mely elvegye tőlünk. Velünk született, szívünkben a gyökere — ki lehet e tépni onnét?

Sirva sir a lelkünk, láttára a nagy nyomoruságnak, mely a magyar földet

nehéz feketefellegeként borítja be. Mi is az a nép vagyunk, mely testét-lelkét sorvasztó nagy erős munkával szerzi meg a mindennapit. Mi is az a nép vagyunk, mely a földön elterülve is fölemeli karját s az elviselhetetlen terhek ellen a kétségbe esés vad erejével tiltakozik: elég volt! De a földön fetrengve is szemünk fölragyog, ha lobogni látjuk a nemzeti zászlót; a földön fetrengve is megmozdul a szívünk a Rákóczi-induló hallatára, összeszedjük végső erőnket: talpra, előre! Ez a magyar szív, ez a magyar vér! Mondjátok, ti hazátlanok, hogy bolond szív, bolond vér: ez a mi szívünk, ez a mi vérünk. Ez ilyen volt, ez ilyen ma, ez ilyen lesz! mindég, halálig!

Érzem, hogy ismételnem kell, nép már leroskadott az eddigi terhek alatt is, nem bír el újabb terheket. Nem vállalhat újabb terheket: akár nemzeti, akár fekete sárga zászlóba göngyölítve rójják reá. Nem sülyedhet le a nemzeti büszkeség szégyenletes alkura, mikor tiszták, világosak, elvitázhatatlanok a jogai a nemzeti hadsereget illetően. De nemzeti hadsereggel is csak annyi terhet vállalunk, amennyit ez a nemzet megbir. Mi nem akarunk nagyha-

talmasságot, nem álmodozunk Nagymagyarországról: erős, a maga lábán járó magyar nemzetet akarunk látni ezen a földön. Valameddig más nemzetek fegyverben maradnak, abban maradunk mi is, de erőnk mértéke szerint. Többet ennél csak akkor adunk, ha élethálóra kerül a sor. Mert tudunk mi többet is adni, megmutattuk számtalanszor, ha kellett. Am honnan veszünk majd a többi erőt, ha folyton vágják az eret testünkön; ha folyton szivárogozik a vérünk, mikor erre sem égnék, sem földnek szüksége nincs?

Ez tiszta beszéd, ez becsületes magyar beszéd, ezt minden magyar ember így érzi, így vallja, csupán a kormány vall más hitet — belső meggyőződés nélkül, s Izrael Jakabék, de már nem belső meggyőződés nélkül. Izrael Jakab uréknak egyáltalán nem kell hadsereg, sem nemzeti, sem közös, még az erőnket meg nem haladó teherrel sem kell a nemzeti hadsereg; nekik a nemzeti lobogó rongy, akár csak osztrák testvéreinknek; ők csak választási jogot akarnak, de meghalni a hazáért — nem. Izrael Jakabék sem élni, sem halni nem akarnak a hazáért.

Izrael Jakabék teljes joggal köve-

Versek.

Irta: **Ábrahám Ernő.**

(Ha a Tisza . . .)

Ha a Tisza vize itt folya:
Ez a vidék mindjárt szebb volna.
Tisza partján van a házatok,
Piros mályvás fehér ablakod.

Sik a föld a Tisza partjág,
Még se látok innét odáig,
Talán a lehajló kék égtől,
Inkább a két szemem könnyétől.

Tisza vize, hej, de boldog vagy!
Piros mályva, te még boldogabb!
Boldog ott az egész nagy határ:
Csak a szívem fáj, ha arra jár!

Istenem, te meg is tehetnéd,
Hogy a Tiszát ide terelnéd
Vadvirágos, füzes partjával,
Parton álló fehér kis házzal,
Abban lakó kedves rózsámmal!

(A Mátra alján.)

Ez a legszebb virágos völgy,
Csupa illat, csupa pompa.
Ugy elgyönyörködöm benne,
Mint valami szép álomba.

S hogyha te is itten lennél.
Ez a kis völgy még szebb lenne.
Valamennyi vadvirág közt
Te lennél a legszebb benne.

(Óh mit ér . . .)

Óh, mit ér, hogy néha, néha
Nézhetem a szemed:
Izzó tüze ha kialszik:
A mikor rám veted?

És mit ér, hogy néha, néha
Beszélhetek veled:
Ha a szívem dobogását,
Bánatát nem érted?

(Dal.)

Nem tudom siratni
Szívem árvaságát.
Magamtól is titkolt
Nagy szomorúságát.

De ha tiéd volna
Ez a tenger bánat:
De megkönnyeznélek,
De megsiratnálak!

(Apróhirdetés.)

A ki az én szívem
Feledni tanítja,

Szomoru bánatját
Örömré vidítja,
Attól a kis lánytól
Máskéfé fordítja:
Annak én, annak én
Száz forintot adok,
S akkor is, akkor is
Adósa maradok!

Vagy a ki azt a lányt
Szeretni tanítja,
Pünkösztől rózsa fát
Virágba borítja,
Szívét a szívemhez
Közlebb hajlítja:
Annak én, annak én
Száz forintot adok,
S akkor is, akkor is
Adósa maradok.

(Virág.)

Miért is mondanak
Liliom, rózsának?
Tündérbertben nyíló
Fehér virág száznak?
Óh! hisz a virágnak
Olyan bus az élte:
Alig illatozik,
S hervadás a vége!

telik a munkanélkülieknek a munkát, a munkás kéznek a kenyeret, a népnek a jogot s bizony nagy czudarság, hogy mindezt még követelni kell; de még nagyobb czudarság rossz kormányzati politika miatt megtagadni a nemzetet, kigunyolni legszentebb érzéseinket, társnak szegődni azok mellé, kik nemzeti vágyainkat, nemzeti törekvéseinket háromszáz esztendeje tojogtatják.

Széll miniszterelnök ur a tegnapi nap eredményével meg lehet elégedve. Az országháza előtt nem a Kossuth nóta zugott, hanem a francia forradalmi induló. Az országháza előtt a hazátlanok tömege gomolygott, az asztal tetejéről Izrael Jakab szónokolt s nem Kossuth Ferencz — — Széll Kálmán ur, meg van-e elégedve?

B E.

A hallgató város.*)

Az egész ország zug a kormány esztelen katonai követelése ellen. Százakra megy a hadügyi terhek ellen a képviselőházhoz érkezett kérvények száma. Budapest, Szeged Debreczen, Arad, Nagyvárad, Pozsony, Ko-

*) E figyelemre méltó cikket a Szeged és Vidékéből vettük át, mely lapársunk szabadelvű de nem konvenciós újság, miért is önállóan gondolkozik és nyilvánít véleményt a nemzet jogaihoz utkozó dolgok felett, bárha azok a szabadelvű kormánytól származnak is. Ezen nagy igazságokat foglaló cikkben Szegedet leczkérteti, de érthetnek abból azon debreczeni szabadelvű polgárok is, kik óvatosan húzódnak félre az önvédelmi mozgalmaktól, különösen a debreczeni küldöttségben való részvételtől, holott e csapás egyformán sújtja a szabadelvűt, mint függetlent. Bőrünket akarja lenyuzni az osztrák. Szerk.

Liliom vagy te is,
Ibolya a szemed,
Titkos banat fog el,
Ha néha rám veted,
S elborul szívemben
A mosoly, a nóta:
Mier is vagy virag?
Miert is vagy rózsza?

(Templomban.)

Kis kezdet össze kulesolva
Ott ültél az első pad sorba.
Engem nem is vettél észre sem,
Imádkozva buzgón, esendesen.

S a mit kértél ott a templomban,
Nekem fáj majd, tudom, legjobban,
Hogy légy boldog mégis, kevesem:
Imádkoztam buzgón, esendesen.

(Bucsu.)

„Elmegyek én innen messzire,
Úgy se maraszt itten senki se.*
Akácunk se bolint fejével,
Elmehetek Isten hirevel!

Nehéz se lesz nagyon elválnom,
Hisz ninesen itt igaz barátom,
S a ki után mindig úgy jártam:
Az a kis lány se sir utánam!

(Fehér őszi rózsza . . .)

Őszi rózsza, őszi rózsza . . .
Szomoru a nóta róla.
A ki írta: sirva írta,
Bánatát mind bele sirta.

Hogyha hallom, én is sírok,
Banatommal alig bírok,
Gondolkozom róla . . . róla
— — Őszi rózsza, őszi rózsza.

* Szabolcska.

lozsvár, Kecskemét, Hódmező-Vásárhely, — minek sorolnók föl névszerint az ország valamennyi nagyobb városa már eleve hallatta tiltakozó szavát az ujonczlétszám fölemelése ellen. A vármegyék többsége is tiltakozott; élükön a mindig kiválóan hazafias Pestvármegye áll.

Soha még ellenzéki harczot az egész nemzet nagyobb egyöntetiséggel nem támogatott. Más országokban, más nemzeteknél ekkora ellenálláson nemcsak a vakmerő országemésztő törekvések hiúsultak meg már régen, hanem romokba omlott volna az egész kormányzati rendszer s fölvirágozott volna fölülte a nemzeti igazság. — Nalunk azonban más napsüt az égen. Az a nap, amely Mohács óta annyi erőszakoskodást, annyi elnyomatást, annyi gyalázatos despotizmust látott a magyarok hazájában. Az osztrák nap ez, amely csak a bécsi kéznek kedvez, a mely régebben a kártevő Sándorok, a Pálfy generalisokat növelte nagyra, ujabban az orosz czár elé kuszó áruló főurakat, napjainkban pedig az Andrassyakat, a Fejerváryakat, a Széll Kálmánokat, magyar politikusokat, akikben egy szikrája sem ragyog Rákóczi, Kossuth szellemének, akik, ha szajukat felnyitják, istenkaromlás minden szavuk.

Nos, itt az ideje, hogy e nemzet, e szabaddá nyilvánított, de ősi jogai daczára katonaságától, nemzeti nyelvétől, háromszinű lobogóitól megfosztott nemzet szélsőig vigye a megindult harczot, amely a jog és törvény keretében mozog.

Tele van nemzeti igazságokkal, elvigye addig a szélsőségig, ameddig az ezeréves jogok terjednek, s ahol a bécsi abszolutizmusnak vagy meg kell törnie, vagy ledobni fodor átarczát s nyílt sisakkal föl lépni ellenünk; ösmertesse meg magát, ne esaljon es ne hazudjon.

Az ország közvéleménye felösmerte a harcz fontosságát. Nem „véderő-vita“ ez. Ez az alkotmányosság kérdése. Több annál: a nemzeti szabadság kérdése ez. Ennek az ezeréves honnak, ennek a független királyságnak nincs hadserege. A nagy német birodalomba tartozó Bajorországnak hadai a bajor csillagot viselik csakójukon; annak van hon serege. Nekünk ninesen. Nemzeti hadsereg nélkül minden szabadságunk, minden jogunk csak alom; akkor költenek fel, bennünket, amikor Becsnek tetszik.

Ezért mozdultak meg újra a nemzeti közelet nagy vidéki empóriumai: nem elégedvén meg a törvényhatósági tiltakozással, ezért tiltakozik mindenféle a százezrekre menő polgárság, pártkülömbökre való tekintet nélkül, ezért tartanak mindenféle népgyűléseket, ezért vonulnak küldöttségek Budapestre. A harcz vége lehet ez is, az is: de perdöntő fontossága van annak, ha a harczoló ellenzék mögé odaáll az egész ország, s így a harczot teleönti a nemzeti akarat tartalmával.

Azt hittük, hogy a magyarság legnagyobb vidéki központjának, Magyarországnak Moszkovájánál a polgársága ragadja e téren magához a vezető szerepet. Azt reméltük, hogy e város közönsége a hozzá méltó hatalommal fogja fölemelni tiltakozó szavát. Azt hittük, hogy e téren, a nemzet elsőrendű életkérdéséről lévén szó, találkozni fog 67-es és 48-as polgár.

Vajjon miert nem teljesült eddig a reménységünk? Hiszen a közgyűlés egyhangulag hozta meg a tiltakozó határozatát. Hiszen a szabadelvűpárt ugyane programmal választott képviselőt. Hiszen a függetlenségi párt eo ipso részese a nemzeti harcznak. És ez a nagy, hatalmas párt Szegeden párját ritkító, kitűnő szervezettel bír, Van vezetősé e, vannak körei. van sajtója: a nyilvános mozgalmakhoz minden eszközzel rendelkezésre áll. S a szabadelvűpárt, — vajjon akad-e egyetlen ember annak sorában, ki a kormány nemzetellenes hadügyi

politikáját szintén el nem itélné? A szegedi föld ilyen embert aligha hord a hátán. Miert van itt mégis ez a kisérteties csönd? Miert nem gondol senki arra, hogy Szegednek, amely a magyar nemzetnek tekintélyes része, — kötelessége teljes részét kivenni a harczból?

A nép, Szeged közönsége, egykor a nemzet büszkeségének nevezetett oly férfiu által akinek minden szavát ércebe vészte a történelem. E népnek, e városnak nemzeti ügyekben ma is elől kell járnia, ha nagy hagyományaihoz hűtelenné válni nem akar. Ennek az arczpirító csöndnek véget kell érni. Bontsák ki a zászlót a város vezető férfiai, akár maga a függetlenségi párt, emelje föl dörgő szavát a nép, amelytől ifjakat es pénzt követelnek a tönkremenésig s akkor e város, mint már annyiszor, ismételten nagy szolgálatot tesz a nemzeti ideálnak es megbizonyítja ország világ előtt, hogy e nemzedékében is a 48 as apák vére csörög.

Az illetékes tényezők pedig ne fedjék el, hogy e város a nemzet történetében mindig csak ragyogó érdemekkel szerepelt, de mulasztást, vagy csak kesedelmet is a nemzeti küzdelmek terén nem követett el soha!

A 48-dik számú önkéntes zászlóalj működése és alakulása.

Írta: Popper Mór, a debreczeni honvédegyelet alelnöke.

1848 július havában Jellasics ban a csordájával átkelt a Drávan. A magyar kormány egyetlenegy katonával sem rendelkezett, ekkor jött Szabolcsmegyéhez Kossuth Lajosnak egy fölhívása, hogy a Haza veszélyben van s a legrövidebb idő alatt egy önkéntes zászlóaljat alakítson a vármegye. Az első alispánja Szabolcsmegyének Pecszy László, egy lelkes, nagy magyar azonnal intézkedett es Szabolcsmegyének minden kerületében elrendelte a verbuvalást. A nagykallói kerületben engem s Benedek János országgyűlési képviselőnek egy nagybátyját, Benedek Danielt verbunkosoknak ki nevezett. Mi szombaton reggel Benczi Bertl akkori híres cigányprimással elindultunk verbuvalni, hétfőn e-estig minden arra való fiatal ember katona lett, köztük Poldi testvérem is, csak mi ketten nem voltunk még katonák; ekkor azt mondtam Dani barátomnak, hogy mi is csapjunk föl, ennek folytán elmentünk az alispánhoz es felcsaptunk, es így mi is katonák lettünk. Az alispán szervezte a zászlóaljat s ő nevezte ki a tisztikart következőképpen:

Örnagynak Patay Istvánt, segédtsiznek a híres Böszörményi Lászlót, az első század kapitányának Apagyi Györgyöt, főhadnagynak Majos Károlyt, alhadnagynak Kriston Dénes es Vidovits Lászlót. A második század kapitánya Horváth Pál, főhadnagy Rabovszky Rudolf, alhadnagy Jármí János, Apagyi Tamás. Harmadik század kapitánya Vay Károly, főhadnagy Krasznai Gábor, alhadnagy Aranyosi József, Igaz György. Negyedik század kapitánya Uray József, főhadnagy Kralovánszky Gyula, alhadnagyk Szomjasi István, Hunyadi Zsigmond. Ötödik század kapitánya Hunyadi Ferencz, főhadnagy Kállai Ferencz, alhadnagy Bodó Lajos, Szunyog Manó. Hatodik század kapitánya Rakóczi Sámuel, főhadnagy Miketz Tamás, alhadnagyk: Kállay Pál, Lajosy Lajos, elelvezési tiszt Derzsi Károly.

A legénységnek a felszerelése fekete posztó spenczer lajblí, magyar nadrág, csizma, kucsma, szürke köpönyeg. A zászlóalj két hét alatt utnak indult. Kocsin Solnokig s Pestre vonaton. A budai várban olyan fegyvert kaptunk, mely merő rozsdá volt es kovás, mint az Alvinczy generális puskái;

talán még tüze leve sem sült volna el. Pedig ekkor Jellasics közeledett Fejérvárhoz, tehát sietni kellett elibe; másnap Pestről indult is a Hunyadi zászlóalj Drangus őrnagy parancsnoksága alatt, a mi zászlóaljunk a Csepel szigetére. Itt történt az a nevezetes eset, hogy a Hunyadi zászlóaljból egy debreczeni születésű jeles tiszt Vársárhelyi István elfogta Zichy Ödönt és testvérét egy Hardek Kurazér kapitánnyal egy zöld batárban, a mely tele volt proklamtióval, a mit Jellasicsnak akart vinni.

Ez a jeles Vársárhelyi a budai várban a granatérusok őrmestere volt és midőn a granatérusok a várból egyenként átszöktek a lánczhidon s beállottak a Hunyadi zászlóaljba, mivel Vársárhelyit a legénység nagyon szerette, a tisztet a legénység után küldték, hogy csalja vissza őket; de ő is csak azt várta, hogy átjöhessen a lánczhidon s velök együtt szolgálhasson. A mi meg is történt. Azonnal kineveztek hadnagynak.

Zichy Ödönt Görgey Arthur felakasztatta, testvérét Pestre kísérték.

Vársárhelyit az a kitüntetés érte, hogy kapitány lett, még pedig a 6-ik századnak amely mind granatéros volt. A Csepel szigetről a fejérvári csatához mentünk. A magyar seregnek a fővezére Móga volt, ő úgy irányította a csatát, hogy mindenáron Jellasics verjen meg bennünket, de ez Mógának nem sikerült. Ekkor más cselhez folyamodott. Jellasicsnak három napi fegyverszünetet adott, a fegyverszünetnek szabálya az, hogy arról a helyről, a hol az megkötött, távozni nem szabad, de Jellasics a csordájával elszökött, mert Mógának ez volt az akarata, s így előttünk ellenség nem maradt.

(Folyt. köv.)

A Rákóczy ünnepély és a tanács.

Az egész ország ünnepre készül. Kétszáz esztendeje lesz, hogy a szabadságtól, alkotmányától megfosztott országban III. Rákóczy Ferencz kibontotta a szabadság zászlaját. És mikor az egész ország ünnepel, természetes, hogy a legmagyarabb, a szabadságért mindenkor lelkesülő város Debreczen sem maradhat el. Nemcsak egyletek, társarkörök, hanem maga a hivatalos Debreczen is kiveszi maga részét a legdicsebb korszakra emlekeztető nemzeti ünnepből. A város főjegyzője Vecsey Imre a Rákóczy szabadságharc megünneplése tárgyában a következő ékes tollal megírt, hazafias szellemtől áthatott, gyönyörű indítványt terjesztette a tanács elé:

Tekintetes Tanács!

Kétszáz éve mult, hogy az idegen hatalom alatt szenvedő, szabadságától, alkotmányától megfosztott Magyarország ködös levegőjén a szabadság szellője átsuhant. Kétszáz éve, hogy a magyar szabadság hőseinek egyik legnagyobbja II. Rákóczi Ferencz kezében kibomlott a zászló „Pro patria et libertate!”

Magyarország történelme — hála a gondviselésnek, nem szűkülökdi nagy, fényes alakokban, kik magukat a nemzet hájára érdemessé tették. De vajh! volt e közöttük fényesebb, nagyobb és dicsebb, mint II. Rákóczy Ferencz, ki erőszakosan németnek neveltetve, testben lélekben, minden ízében magyar maradt, ki ellentállva a hatalom nyomásának és intrikáinak, kockára tette életét és egyéni szabadságát, felál-

dozta rangját, családi boldogságát, gyermekei jövőjét, vagyonát, feláldozta mindezt azért, hogy önzetlenül, lángoló hazaszeretettel küzdjön, harcoljon a leigázott, eltaposott magyar nemzet jogaiért, szabadságáért, küzdjön az önálló, független Magyarországért!

Ünnepségre, igazi, nagy magasztos jubileumra készül a magyar nemzet apraja, nagyja, ifja, véne; kétszáz éves fordulójára ama nagy kornak, amelynek s hősenek élete, működése dicsőséges tettei s tragédiája minden magyar ember lelkében bevésvé kell hogy legyenek!

És amikor azt a kort, a II. Rákóczy Ferencz emlékét ünnepejük, ünnepet szentelünk a magyar szabadságnak, a magyar szabadság égisz törő magasztos eszméinek!

Ebből az ünneplésből, Tekintetes Tanács! első helyen kell, hogy kivegye részét Debreczen sz. kir. város törvényhatósága és polgársága.

Mert hiszen ott, ahol 150 évvel később a Rákóczy koránál nemkevésbé dicsőséges és fényes örökemlékü időkben újból magasan lobogott a szabadság hármasszínű lobogója, ahol az önvédelmi harcban dicső halált szenvedett névtelen hősök kiemelő vére öntözte a mezők virágait s a szántó föld rögeit, ott ahol a csecsemő anyja tejével szívja magába a szabadság iránti vágyat és szeretetet, hol az igaz magyarság forrása fakad, a magyar Alföld kellő közepén, itt van legméltóbb helye Rákóczy ünnepeltetésének!

Indítványozom tehát, Tekintetes Tanács! méltóztassék a tekintetes közgyűléshez indítványt előterjeszteni: miszerint a folyó évi május hó 22 ik napján, mint mikor legelőször lobogtatta meg Rákóczy zászlaját, II. Rákóczy Ferencz emlékéhez és Debreczen városhoz méltó ünnepély rendeztessék, a mely ünneplésnek kimagasló pontja egy diszközgyűlés lenne. Az ünnepi program megállapítása és rendezése céljából pedig egy bizottság kiküldendő.

NAPI HIREK.

Megette a német!

Hány hősöd volt magyar nemzet,
Aki küzdött érted? . . .
S hányra illik rá a mondás:
Megette a német!

Hősid bitón és vérpadon
Érték gyászos véget;
Rákóczit, Zrinyit, Frangepánt:
Megette a német!

Hát még annyi hősi család,
Hol van, h'jába kérde? . . .
A történet így felel rá:
Megette a német!

Hol van hát a magyar sereg,
Hol szolgál a néped? . . .
Nekérdezd azt magyar nemzet:
Megette a német!

Bomladozik alkotmányod
És minden törvényed,
Összetépve porba hever:
Megette a német!

Mindent, mi van e hazában,
Ami egykor fénylett;
A dicsőség, a szabadság:
Megette a német!

H. Szántó István.

Vidéki küldöttségek a fővárosban.

Mintha csak a kormány zsoldjában álló, fizetett sajtó piszkolódásaira akarna az ország megfelelni, egymásután mennek a vidék tömeges küldöttségei, hogy átadják tiltakozó feliratukat a képviselőház elnökének. Így hétfőn délután Szolnok város 120 tagból álló nagy küldöttsége érkezett fel Budapestre, kit a fővárosiak nagy ünnepléssel fogadtak, a küldöttség tagjait az országház fölépcsőjén Farkas János főterembiztos fogadta és vezette a delegációs terembe, ahol Barabás Béla, Kubik Béla, Bakonyi Samu, Papp Elek, Tóth János függetlenségi képviselők várták őket. A küldöttség tiltakozását Tóth János képviselő tolmácsolta Apponyi Albertnél, a ki megköszönte a megtisztelő látogatást, az alkotmányos joggyakorlásának nevezvén azt. A küldöttség a képviselőház karzatáról hallgatta végig az ülést; azután a Gambrinus-féle étteremben bankettek, mely lelkes hangulatu lakomán több függetlenségi képviselő is részt vett. Ugyancsak tegnap érkezett a fővárosba Orosháza 180 tagu küldöttsége, kiket szinte lelkesen ünnepeltek és kik a Kossuth-nóta hangjainál vonultak fel az országházba. Kossuth Ferencz intézett hozzájuk lelkes beszédet, majd Apponyinál fejezték ki tiltakozásukat a katonai javaslatokba burkolt nemzetrontó merényletek ellen. Ez a küldöttség a Kossuth-sirjához is kizarándokolt. A pompás kiállítású magyarokat; a merre mentek, ünnepelte, éljenezte a fővárosi közönség. Gyula városában meg, mintegy tizezer főből álló tiltakozó népgyűlést tartottak, melynek a határozatát szinte nagy küldöttség viszi fel a képviselőházba. Ideje tehát, hogy Debreczen is hallassa szavát s minél hatalmasabb küldöttség menjen fel Budapestre. Tehát a vasárnap délutáni népgyűlésről ne maradjon senki otthon. A nemzet szemé Debreczenen csügg. Ne tekintsétek tehát azt a csekély áldozatot és minél nagyobb számban csatlakozzatok és ajánlkozatok a tiltakozó nagy küldöttséghez, melynek az aláírási iva kiadóhivatalunkban is található.

A tanári kör ülése.

A debreczeni tanári kör f. hó 7-én népes gyűlést tartott Váradi Károly piarista gimn. igazgató elnöke alatt. A gyűlésnek két főtárgya volt. Az első Sinka Sándor ev. ref. gimn. igazgató értekezése, a ki a poroszországi tanárképzést ismertette beható tanulmány alapján. A rendkívül tanulságos ismertetésből kitűnt, hogy a porosz kormány a lehető legnagyobb gondot fordítja a tanárjelölteknek szakbeli és pedagógiai kiképzésére egyaránt. — A kör elismerő köszönetet nyilvánított Sinkának a becses dolgozatért, a mely bizonyára valamilyen szakfolyóiratban is meg fog jelenni. A gyűlés aztán foglalkozott a fizetésrendező törvényjavaslattal, a melyet dr. Horvay Róbert főreáliskolai tanár ismertetett. A törvényjavaslatra vonatkozólag a debreczeni tanári kör a következő ponto-

Kossuth Lajos remek kivitelű, nagyalaku szinnyomatu képe diszes arany keretben **44 korona**. Megrendelhető **havi 2 k o r o n á s** részletfizetésre

„**Kazinczy**“ könyvkereskedő részv.-társaságnál.

Megtekinthető **László Albert és Társa** könyvkereskedésében.

kat fogadta el. 1. A debreczeni tanári kör az állami tisztviselők fizetésének javítását célzó törvényjavaslatot örömmel és megelégedéssel fogadja. A részletes tárgyalásnál azonban a következőkre kívánja felhívni a törvényhozás figyelmét. 2. A középiskolai oklevél birtokában nem állami közép- vagy kereskedelmi iskolánál eltöltött évek az állami szolgálatba atlépott, vagy ezután atlépő tanárnak ne felerészben hanem egészben számítassanak be, a polgári iskolánál eltöltött ilyen évek pedig háromnegyed részben. 3. Épügy teljesen beszámítandók az előlépésnél az oklevél birtokában eltöltött helyettes tanári évek, valamint a reáliskolai latin rendkívüli tanári és az egyetemi tanársegéd évek. 4. Az okleveles helyettes tanár legyen miniszterileg kinevezett állami tisztviselő, legyen esküt és így osztozzék az állami tisztviselők összes jogaiban és kötelességeiben.

A községi iskolaszék ülése.

A polgármester a községi iskolaszék tagjaihoz következő meghívót küldötte szét: A községi iskolaszéknek 1903. évi márczius hó 13-ik napján d. u. 4 órakor a városháza nagytermében tartandó ülésére. Az iskolaszék igen tisztelt tagjait azon keressell hívom meg. hogy azon ülésen annyival inkább megjelenni sziveskedjenek, mert a f. hó 2-ára hirdetett ülés határozatképes nem volt és a mennyiben a miniszteri utasításban megjelölt száma a tagoknak talán nem volna jelen, tekintettel arra, hogy az ülés tárgyát megalakulás, valamint az elnök, II od elnök és jegyző megválasztása képezi, a hivatolt utasítás szerint az iskolaszék csak a harmadszori összehívásra lenne határozatképes.

Mikor lesz a közgyűlés.

A legközelebbi városi közgyűlés határnapját most már végleg megállapították. A közgyűlés e hó 26-án lesz. Több tárgya lesz a 26-án tartandó közgyűlésnek, melyek között különös fontossággal bír a miniszter által jóvá nem hagyott ezidei költségvetés és a felekezeti iskolák segélyezésének végleges rendezése.

Jubiláló koporsógyáros.

Gebauer Károly debreczeni koporsógyáros és temetkezési intézet tulajdonos akinek gyártmányai külföldön is nagy elterjedtségnek örvendenek) május 2-án ünnepli önállóságának 25 éves évfordulóját. A derék gyáros e jubileum alkalmából minden munkásának egy-egy ezüstórat ad ajándékba, az irodai személyzet pedig aranyórát kap az évforduló emlékére.

Felhívás az öreg honvédekhez.

A helybeli 1848/49-es honvédegylet összes tagjai a ránk következő vasárnap, márczius hó 15-ik napján, délelőtt tíz és fél órakor a városháza udvarán, a katonai törvényjavaslat ellen tartandó népgyűlésre alólított elnökség által meghívotnak a midőn egyszersmind a 13 egyenruhás öreg honvédek is a harci zászlóval ott szintén megfognak jelenni. Dr. Hegedüs Pál honvédegyleti elnök.

Az iparos ifjúság

Önképző egylete is megünnepli márcz. 15-ét, délután 5 órakor lesz az ünnepély az Iparos Otthon diszterében. A felolvasást Dr. Körössy Kálmán egyesületi titkár tartja s a Munkás Dalegylet is szíveségből közrefog működni, mi nagyban fogja emelni az ünnepély fényét. Felhívjuk rá a hazafias közönség figyelmét.

Gróf Vay Dánielné meghalt.

Debreczennek egyik legnépszerűbb, ösmert férfia volt gróf Vay Dániel, ki hosszú élete viszontagságait kipiheenni közénk húzódott és oly otthonosan érezte közöttünk magát az egykori fényes szereplésű és egykori dúsgazdag nábob, a Kossuth-párt rendíthetetlen híve, hogy szokas volt „czivis grófnak“ nevezni Dániel urat, ki szemét is Debreczenben hunyta le örök alomra és a Kossuth utczai akáczos kalvinista temetőben porlad porteste. Es most, mint részvétellel értesülünk, özvegye is elhunyt. Gróf Vay Dánielné haláláról ezeket írják:

Egy ritka női erényekben gazdag ur-asszony hunyta le szemét tegnap örök alomra. Vay Daniel özvegye Sennyey Amália, aki a 40-es években egyik leghíresebb szépsége volt a magyar főrangú társaságnak. Sennyey István báró már abban az időben is teljesen magyar szalont tartott s így gyermekeit is magyar szellemben nevelte. A ritka szép, kedves Amália bárónő csakhamar maghódította az akkori pozsonyi Dieta egyik legnagyobbnevű, lelkes politikusát V a y Dániel grófot, a ki tollal is (Kossuth „Pesti Hírlap“-jának volt főmunkatársa) szolgálta a nemzeti ujjaébredését jelző hazafias irányt. — Boldog frigy egyesítette csakhamar az ifju párt, de a sors nem váltja be reményeinket. Később sok és nehéz sorscsapás sújtotta gróf Vayt, felnőtt korukban vesztette el két szeretett gyermekét is, de minden bánat, fájdalom és csapás közt megőrizte lelke nemességét, szívósságát keresztényi béketüresét. Övei es a rokonság a legjobb asszonyt gyászolják benne. A megboldogult hült tetemét ma déltan 4 órakor szentelték be a VII. ker. Garay-tér 11. sz. gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint s onnan Páczinba szállították, a hól a családi sírboltban örök nyugalomra helyezik.

A főiskolai tanári kar márczius 15-iki ünnepélye.

Ama minden nagy napok legnagyobbjának évfordulóján, márczius 15-én, a debreczeni főiskola hazafias tanári kara sem marad el ünneplők közül. A hazafias emlékünnepre a következő meghívót bocsátották ki: A debreczeni ev. ref. főiskola tanári kara 1903. évi márczius hó 15-dikén, délelőtt 9 órakor a főiskolai oratóriumban Hazafias emlékünnepelet rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a főiskolai laazgatóság. Az ünnepély sorrendje: Nemzeti ima, Bartay Edétől, szövege Murányi Kálmántól. Előadja a főiskolai énekkar. Emlékbeszéd. Tartja Dr. Handel Vilmos, jogakad. tanár) Hymnus. Erkel Ferencztől. Előadja a főiskolai énekkar. Alkalmi költemény. Szavalja Makay Kálmán 1-ső éves hittanhallgató. Szózat Egressytől. Énekl. orgonakiséret mellett a közönség.

Szász—magyar csere.

Nagyszzebeni hazafias dolgozótársunktól értesülünk: Brellenstein József üzletvezető a Geissberger féle cipőkereskedésben Nagyszzebenben 17 éves, másodéves tanítóképezdész, leányát a nyári szünidőre keresztényen, lehetőleg ev. ref. családhoz cserébe adná. Odaadná úgy is, hogy a nevezett leánya teljes ellátásáért egy-két gyermeket a német nyelvre oktathatna. A nagyszzebeni ev. lut. árvaházban 7—15 éves fiúk, és 7—12 éves leányok vannak. A nagyobb fiúk gymnasiumba és reáliskolába járnak. A kik a következő nyári szünidőre gyermekeik mellé játszótársul ilyen német nrvagyermekeket

akarnak venni, vagy a Brellenstein József ajánlatára reflectálnak, sziveskedjenek Vagner János nagyszzebeni ev. luth. lélkész urhoz, vagy lapunk szerkesztőjéhez fordulni, ki a hozzá forduloknak szivesen megadja Nagyszzebenben élő földink czimét.

Hogyan ünnepeljünk Márczius 15-én?

Szívünk, lelkünk igaz melegével, kegyeletünk, hazafiasságunk fennkölt buzgal-mával ünnepeljük meg ezt az örökké emlékezetes nagy napot.

Nagy volt ez a nap. Az ige, az eszme, a nagy elhatározások ereje született meg akkor. A magyar öserő ujrászületett és csodát mivelt. Nagygy, fenségessé, hőssé és rettenthetetlene tette a magyart. Nagygyá és fenségessé a szellemkölcsi alkotások a magyar törvényalkotás, a költészet, a szónoklat terén. Hőssé és rettenthetetlenné a honvédelem oroszlantusáiban, a vértől áztatott csaták és harcok mezején; majd később a szörnyü elnyomatás alatt a példátlan szívós nemzeti elientállás szigorú megpróbáltatásai között.

Leróhatnók-e méltóbban és nemesebben a tisztelet és kegyelet adóját az 1848-iki Márczius 15-ikének halhatatlan emléke iránt, mint úgy, ha rokonszenyünk, tiszteletünk és becsülésünk fejézzük ki azon elaggott magaskorú derék emberek iránt, a kik a hőszi nagy időknek meg ma is közöttünk élő tanubizonyságai.

Mert hiszen a mult idők dicsőségének, a legelső nagy magyar márczius 15-ikének közöttünk élő tanubizonyságai — remetéi — a debreczeni 48—49-es öreg honvédek.

Remeték ők mi közöttünk. Ez a kor, ez a nemzedék, melynek szürkéségei közt ők ma elnek, nem abból a világból való, a melyben „öket tisztelték meg az első hely-lyel.“ Remeték ők, mert az ő naponként fogyó bajtársi gardájuk a mult időkben egy kitepelt s a gondviselés által nekünk ajándékozott megbecsülhetetlen értékes darab. Becsüljük meg ezeket a kedves jó öregeket. Hszánk és nemzetünk legfényesebb és legfelejtethetlenebb élő romantikai ők. Önmagunkat becsüljük meg bennök!

Ezek a kedves öreg honvédek márczius 15-én este a maguk körében külön ünnepélyt — táncvigalmat — rendeznek. Jerünk el oda s jelenjünk meg ott minél tömegesebben, minél nagyobb számmal. Mutassuk meg az ő körükben való megjelenésünkkel, hogy irántuk szeretettel, tisztelettel, becsüléssel viseltetünk, A márczius 15-iki ünnepélynek annál fenségesebb és léleknesesítőbb módját keresve sem találunk, mintha az öreg honvédek ünnepélyén részt veszünk.

Az önálló munkás betegsegélyező-pénztár közgyűlése.

A debreczeni önálló munkás betegsegélyező-pénztár vasárnap d. u. tartotta közgyűlést a vármegyeház nagytermében a tagok élénk érdeklődése mellett. Az ülésen Richer Károly elnökölt, a hatóságot Berceky Lajos rendőrfogalmazó képviselte. Jelen voltak Vetéssy Mihály egyleti titkár dr. Kerekes Lipót egyleti orvos. Vetéssy Mihály titkár terjesztette elő a jelentést, a melyből kitűnt, hogy az egyletnek az elmúlt évben 265 tagja volt és pedig 163 nő, 102 férfi. A nyers bevétel 5339 kor. 10 fl., volt, amelyből a tagok segélyezésére fordítottak 2665 kor. 12 fl., A tagok közül az elmúlt évben 13 halt meg. A rendőrfőkapitányság az elmúlt évben több ízben tartott rovincsolást az egylet pénztárában s azt minden alkalommal rendben találta. —

Az ülés a jelentést tudomásul vette. — és köszönetet szavazott buzgó működéséért az igazgatóságnak, Privitzer József pénztárnoknak, és dr. Kerekes Lipót egyleti orvosnak. Az igazgatóság maradt a régi. Számvizsgálókul megválasztották Berényi Ede, id. Szabó József és Takács Gábor. A közgyűlés az elnök elterelésével ért véget.

Márcz. 15. az izr. iskolában.

A helyb. izr. iskola, mint minden évben, az idén is, kegyeletesen készül megünnepelni márczius idusát. Az ünnepély 15-én d. e. 10 órakor lesz a fiúiskola tanács termében (Kápolnási utca) A tanuló ifjuság „a Talpra Magyar” nemzeti dallal kezd; utána Roth József tanító elmondja a nap jelentőségét. Aztán a IV. V. és VI. osztályok mindkét nembeli tanulói közül szavalnak. Végre a szöveget fogják énekelni. A nemzeti ünnepélyre a tautestület ezuton is meghívja a t. cz. szülőket és a tanúgy barátait.

Eljegyzés.

Hoffer Sandor a Ranunkel H. és fia nagykereskedő cég főkönyvelője vasárnap, f. hó 8-án tartotta eljegyzését Róth Szerén kisasszonnyal Czegléden.

Csokonai kör Rákóczy-ünnep.

A Rákóczi esztendeje Debreczen felett sem suhan el nyomtalanul. Az egyesületek egymásután rendezik Rákóczi ünnepüket, felelevenítve a daliás időknek, a fenyves kurucz kornak és a dicső fejedelemnek Nagy Rákóczy Ferencnek emlékét. Debreczen legelőkelőbb egyesülete a Csokonai kör is kivészi részét az ünnepésből, a mennyiben szombaton Rákóczi ünnepet rendez, melyre az elnökség a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó a „Csokonai-kör”-nek 1903. évi márczius hó 14-én szombaton d. u. 5 órakor az „Arany Bika” dísztermében tartandó Rákóczi-émlékünnepére. Debreczen, 1903. márcz 10. Az elnökség. Belépti-díj személyenként 1 korona, Páholy-jegy 5 korona. — A kör tagjai és hozzátartozóik a belépti-díj felét fizetik. — Deák-jegy, mely csak az iskolában váltható 20 fillér. — Jegyek kaphatók a kör pénztárosánál, Tóth Béla gyógyszerész urnál, vagy este a pénztárnál. A Csokonai-kör az emlékünnep jóvedelmét a kassai Rákóczi-szoborra szánta és e nemes célra felülzetést is köszönettel fogad.

Műsor. 1. Hej Rákóczi, Bercsényi! Megnyitó dal, éneklé a Debreczeni Dalegylet. 2. Rákóczi emlékezete. Ünnepi beszéd; mondja dr. Wolafka Nándor vál. püspök, prépost-plébános, a Csokonai-kör tagja. 3. Alkalmi költemény. Irta és felolvassa Jánossi Zoltán ev. ref. lelkész, a Csokonai-kör tagja. 4. Debreczen a Rákóczi-szabadságharc elején. Történeti értekezés; irta és felolvassa Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. 5. Rákóczi-induló. Előadja a Debreczeni Dalegylet és Rácz Károly zenekara.

Márczius 15-iki emlék ünnepély.

A debreczeni ev. ref. tanítóképző-intézet ifjusága 1903. évi márczius hó 15-én a főiskola dísztermében emlék-ünnepélyt rendez. Kezdeté délután fél öt órakor. A meghívó belépti-jegyül szolgál. E hazafias ünnepély alkalmából a főiskolai „Kossuth-alapítvány” növelésére hívja fel a rendezőség a szíves érdeklődők figyelmét.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Nyitány „Hunyadi László” cz. operából. — Erkel Ferencztől. Előadja az ifj. zenekar

Szilágyi Endre 4 tk. vezetése mellett. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Barcsa János az irodalom tanára. 3. Szabadságharczi dalok. P. Nagy Zoltán átíratában. Előadja: az ifj. énekkar. Kardos István 4. tk. vezetése mellett. 4. Emlékbeszéd. Irta és felolvassa: Bakos Sándor 1. tk. 5. „Kuiawiak” Irta Wieniawski. Hegedűn előadja: Szilágyi Endre 4. tk. zongorán kíséri: Alföldi Bela tanító. 6. Nemzeti dal. Szavalja: David Sándor 2. tk. 7. Zákány magyarja. Előadja az ifj. zenekar Szilágyi Endre 4 tk. vezetése mellett. 8. Márczius 15. Irta Ábrányi Emil, szavalja: Erdei Lajos 3. tk. 9. Csata dal. Férfi négyesre szerző: Hube Károly. Előadja az ifj. énekkar Kardos István 4. tk. vezetése mellett. 10. A hazaszeretetről. Irta: Szabolcska Mihály, szavalja: Vajó János 3. tk. 11. Induló. Irta: Ritoók István, előadja: az ifj. zenekar Szilágyi Endre 4. tk. vezetése mellett.

Az „István” gőzmalom társulat

munkásai önképző és segélyző körének tolyó hó 8-án megtartott évi tisztújító rendes közgyűlésén egyhangulag megválasztottak: elnökké Bavlicza Pál, alelnökké Rajczy György, jegyzővé Rozsásy László, pénztárnokká Kovács József, könyvtárnokká Varga István és Reszler András, körgazdává Engi Sándor, választmányi tagokká Sesztina Lajos, Horváth János alapító, Soós János és Mayer Jenő pártoló, Bozóky Mihály, Balogh Lajos, Nagy Sándor, Gaál Gyula, Lovassy József, Szabó Ferencz, Hornung Lajos, Nemes László, Fehértay József, Kozma János, Balog József, Karay József, Orbán József, Faragó Géza, Putz A. és Vékony G. pótválasztmányi tagokká Papp József, Németi Gábor, Nánágy András, Hadady Károly és Bottka Gyula, számvizsgálókká Molnár Mathuzsálem, Boér József és Sári Béla, zászlótartókká Kádár András és Banky Ferencz, dalárda ka rmeszterre Hora Károly.

A 39-ik gyalogezred hadgyakorlata.

Az Armaee-Zeitung jelentése szerint az idén a kiképzésre szánt idő után tervezett gyakorlatok nem hadsereg-gyakorlatok, hanem csak hadtestgyakorlatok jellegével fognak birni, vagyis nem két sereg, hanem csak két hadtest fog szembeszállni egymással. A hadgyakorlatokon, melyek a magyar-erdélyi határokon lesznek, a 7. és 12. hadtest, valamint a honvédsapatok fognak résztvenni. A hetedik (temesvári) hadtest, melyet Schweizer Lajos tábornagy vezényel, a 17. és 34. gyalogsági hadosztályból, a 7. lövassági és a 7. tüzérségi dandárból áll. A 12. hadtest pedig, melynek parancsnoka Probst tábornagy, a 16. és 37. gyalogsági hadosztályból, a 12. lövassági és a 12. tüzérségi dandárból áll. A hadgyakorlatokon résztvevő gyalogsági és vadászcsapatok annyi fegyvergyakorlatra kötelező tartalékos és póttartalékosat hívnak be, hogy minden század állománya 130 emberből fog állani. E gyakorlatokon részt vesz a debreczeni 39 ik gyalogezred is, amely szinte a 7-dik hadtest kötelékébe tartozik.

Mindenki tudja,

hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

SZINHÁZ.

Műsor:

Kedden „B” bérletben: Demimonde. Színmű.
Szerdán „C” bérletben: Monna Vanna. Dráma.

A dolovai nábob leánya.

(Iványi Antal fellépte.)

A társulat ujjonnan szerződött tagja, Iványi Antal lépett föl tegnap este s mutatkozott be a debreczeni közönségnek Herczeg Ferencz ismert darabjában, mint annak egyik népszerű alakja: Bilitzky hadapród.

A szerepet jól választotta meg, mert Bilitzkyt mintha csak számára írták volna, oly annyira megfelelt szerepének a játékmódon kívül termete és főleg az arcza. A közönség rokonszevesen fogadta az új színészt, kinek fölléptét egyébként is jó hír előzte meg. Hisszük, hogy ez a rokonszenv idővel, mikor a közönség is több oldalról ismeri meg, csak növekedni fog.

Tegnap esti szereplése meggyőzött róla, hogy a társulat sokat nyert az új taggal, aki, míg egyrészt gyakorlott, rutinos művészek, másrészt jó kedélyű, kedves modoru színésznek látszik.

Részünkrol azt kívánjuk, hogy munkakedve új működési helyén ne csökkenjen s találja meg jutalmát a mi páratlan jó közönségünk szeretetében. Jobbat nem kívánhatunk.

Az előadás többi szereplőit illetőleg megjegyezhetjük, hogy a szerepek egytől egyig mind jó kézben voltak.

Menszaros Margit, Hahnel Aranka, Jeszenszkyne aztán Palágyi, Klenovics, Sebestyén, Pataki pompas együttest alkottak. Sőt egy kis szerepben ügyesen játszott Pápai is, aki úgy látjuk, tudna játszani, ha szerephez jutna.

Csak egy dologban volt peches ügyszólván az egész személyzet. Kivált Palágyi, de a többiek is. Talán egy egész hónap alatt nem követnek el annyi nyelvhibát, mint tegnap este. A legszebb jelenetek hatását megrontotta egy-egy felrecsuszott szó.

A diszletek megfelelőek és szépek voltak a rendezés kifogastalan.

(— s — c)

Színházbizottság egy színésznőért.

A miskolci közönségnek van egy kedvenc színésznője G. Miklóssy Ilona, ki művészetével teljes mértékben meghódította a közönséget. Hogy mennyire becsülik kiváló művészetét bizonyítja az az eset is, mely nem épen mindennapi és a melyről a „Borsodmegyei Lapok” legutóbbi száma ad hírt. A jelzett lap közlése szerint G. Miklóssy Ilonának, a miskolci színtársulat drámai hősnőjének e hónapban lesz a jutalomjátéka és mint az illető lap írja:

„A jutalomjátékot a színügyi bizottság érdemeinek elismerésül engedélyezte, megnyilatkozásául annak az általános becsülésnek és szeretetnek, melyet G. Miklóssy Ilona az ő kiváló művészetével és szorgalmával magának kivívott.”

A kilenczedik.

A szezon egyik legnagyobb sikerű újdonsága lesz Hödy és Barthus darabja. A kilenczedik. A finom, elmés vigjátékra lázas hévvel, a legnagyobb lelkesedéssel készül a színtársulat vigjátéki személyzete. Az előadás iránt Debreczen előkelő társadalma már is melegen érdeklődik s szinte bizonyos, hogy egy nagyszerű színházi estében lesz része a közönségnek.

Egy járásbíró naplójából.

Ha az ember hosszabb ideig hivatalnokoskodik egy helyen, akkor apránként lassanként egészen megismeri a maga községet. Tudja, kinek nem fizetik meg egészen sohasem a tartozást, kinek a földjét szántják el örökké a szomszédok és kit háborítanak meg minduntalan a békés birtokában, egy-zóval ni szokott felperes lenni. Tudja azt is, ki nem szokott sohasem tartozni, míg végrehajtásra nem kerül a sor; ki szokta tévedésből másnak a fáját hazavinni az erdőről és kinek van a földje a szomszédában, míg a mérnök, a bíró jelenlétében fel nem méri, szóval ki szokott mindig alperes lenni. A bírák az ilyeneknek a nevét egymásnak adják át szóhagyományképpen. Ismerek egy öreg urat, ki valaha 4 lóval járt és ezer hold első osztályú adósságmentes földje volt. De akkor még fiatal volt. Azóta megöregedett, a négy ló az ezer hold rég elment. Kedves Irma leánya is segített s segít ma is, mikor a régi padlózatlan béresházban laknak. Irma kisasszony írja ma a kérvényt, a periratot, a felelőzést, de olyat árt, hogy fiskális legyen, a ki tulatesz rajta. Azt mondja: „perelek míg egy szoknyám lesz.” Ha jól körülnézzük Irma kisasszonyt, úgy találjuk, hogy már nem soká perel. No a perköltséget, azt megkapta Irma kisasszony anyyiban, hogy egy fiatal ember sem merete megkérni a kezét. Ez a familia valamivel közelebb lakik Pesthez, mint Bécshez.

Nem messze lakik tőlük az az öreg asszony a ki holtig tartó haszonélvezeti joga alapján 12 fillért elvonthason perelte a vejét. Ehez a harmadik határban lakott, míg meg nem halt, „a falu ügyvédje.”

A falu arról nevezetes, hogy míg agyon nem szabályozták a Dunit, gazdag volt és községi borbélyt tartott, a ki azonban a jegyzőkönyvek tanúsága szerint szappan nélkül borotvált. A „falú ügyvédje” az 1868 évi 54-ik törvény cikket mindig a zsebében hordta. Ebből merítette minden tudományát.

Télen nyáron egy deszka bódében lakott, az volt az irodája is. A jogi tanácsnak változatlan, szabottára volt, mint a zsemlyének: gazdagnak 10 kr. vagy hat tojás szegényeknek 5 kr. vagy három tojás.

Egy időben az előjáráságtól száz szegénységi bizonyítványt kért egyszerre, hogy bélyeg nélkül perelhesse. — Tanács uraim megijedtek, összenéztek, de mit volt, mit tenni, a bizonyítványt ki kellett adni. Minthogy neki nem volt mit veszítenie: megindított egyszerre száz pert, de nem érte mindgyiknek végét. Egyszerűen csak az történt, hogy a mint az ötvennegyedik perben hozott a bíró ítéletet, az öreg nem ment többet haza. — A hid alatt találták meg. Akkor is zsebében volt a törvénykönyv. Azt mondják, hogy vagy az ötvennegyedik alperes ütötte agyon, mert elmarasztalták, vagy az ötvenötödik, mert félt, hogy a jövő héten tartandó tárgyaláson őt is elmarasztalják. Segített egy kicsit a bajon, Annyi bizonyos, hogy még a vizsgálóbíró is azt mondta: „Aki tette, jól tette, régen kellett volna”, a bűnös nem került meg. Hasonlóképp megismeri az ember azokat, akik a büntető ügyekben szerepelnek. Az egyiknek az a szerencsétlensége, hogy mindig tanunak kell lennie, mert mindig a kellő pillanatban érkezik oda. — A másokra meg azt fogják rá, hogy ezt meg azt mondotta, mások becsületét sértette, pedig dehogymondotta, dehogysértette. A harmadiknak hétről napról-napra van a ki a becsületében gázoljon, de ő mindig szó nélkül elhallgatja, nem mondja vissza a világnak sem.

A cigányok meg mindig akkor jönnek zavarba, ha arról gondolkodnak, hogy ez, vagy az, az övük-e, vagy a másé.

Egy 17 éves fiu, huszonötödik lopott már, mikor elem került; pedig nem is cigány volt, hanem sváb. Érttem ezalatt azokat az eseteket, a melyek rabizonyultak. A többieket nem tudom, talán ő sem. — Most csak három esetért kellett előállania. Nem bizonyult rá. Felmentetett. — Kárpótlásképpen ruhát kért az ügyésztől és utiköltséget a hivatalból kirendelt védőjétől, hogy haza mehessen.

Talán még jobb alak volt ennél az a 32 éves cigány, a ki azon kérdésre, hogy hányszor volt büntetve, így felelt: „Azt nem tudom, de sokszor. Mióta ennyire megnöttem többet voltam bezárva, mint nem.” És kiderült, hogy igaza volt. — Most csak egy kis esernyő sora volt, meg egy fél nadrágszár. Ezért kapott egy évet.

Ki is jelentette, hogy többet ilyen apróságokkal nem foglalkozik.

Bunea Petrunak efféle sorai nem voltak. Még kellett becsülni a hivatalát. Vasuti kisegítő baktér volt. Ő mindig olyan szerencsés volt, hogy akkor lépett ki, a mikor Puskasin Juon, Muntean Vasilie, Cioran Paraschiva (Piroska magyarul!) Bobanga Dumitra a liu Mihália meg mit tudom én, meg kik hajtották át a jószágot a töltésen és mindig kiáltott nekik, hogy nem szabad.

Legalább így valott a bíróság előtt. Egyszer azt mondja, mikor kihallgatom, hogy ő már nem Bunea, hanem Veres Petru. A mérnök ur mondotta neki, hogy ötöt így hívják ezentúl. Annyit tud még, hogy egyszer valami papirosra csinált krucsat, keresztet a mérnök urnak.

Egy atyafinak az volt a szerencsétlensége, hogy késő este, jókor hajnalban akár merre ment, eszözve találta a fát az uton. Természetesen, mint szegény ember, nem hagyta ott. Mit tegyen a kinek erdeje nincs? Az volt a kellemetlen a dologban, hogy ahol ő találta fát, a tájon a kerítésen belől mindig hijja volt a fának.

A vasutnál egyes közsén történeti voltak mig ott volt. Vasuti munkás volt. Ott kapta az új nevet is ötven kr.-ért. Petőfinek hívták. Magyarul nem tudott. Bakszász volt az istenadta.

IRODALOM.

(Ösmertetés a László Albert és társa, illetőleg a Kazinczy könyvkiadó és elárusító részvénytársaságnál beszerezhető legújabb, legérdekesebb könyvekről.)

Itt fekszik előttünk mindjárt Rakosi Viktor munkáinak első sorozatából 3 kötet. Az elnémult harangok. — Sipulusz humoros elbeszélései. — Galamb s Pál naplója. Jobbadán Amerikában. E művek és a következő sorozatok havi törlesztéssel is megszereshetők a Kazinczy részvénytársaságnál. Felemlítjük, a mi öröndetes, hogy a Rakosi műveiből csak Debreczenben és vidékén, idáig, felül háromszázán való megrendelést eszközölt a könyvkiadó és elárusító cég.

Nagybecsű művek a Falk Miksa „Kor és jellemrajzai”, melyben Wekerle irt előszót es mely a Révai testvérek kiadásában jelent meg, 6 korona az ára. Nem kevésbé értékes és mult század első felére, a szabad ságharacz korára eső időszak megösmérésére jellemző az idős Szögyény—Marich László országbíró „Emlékiratai”. Az udvarhoz szító, de mégis magyar embernek, ki a politika titkaiba is be van avatva, érdekes lelki világát tárja fel ez a könyv, mely telve van érdekesítő és tanulságos részletekkel. Ezen első kötet az 1836-tól 1848. deczem. 2-ig terjedő átalakulási korszakkal foglalkozik. Az országbíró fiait adják ki a művet, melyet Hornyánszky Viktor udvari könyvnyomdája nyomtatott. E kötet árát, a 10 koronát megéri.

Most pedig egész csapat friss kiadásu

szépirodalmi magyar művet ajánlhatunk. A Révai testvérek Mikszáth Kálmán munkáinak új sorozatát, kötetenként 4 koronával adják az olvasó asztalokra. Ezek az újabb-nál-újabb kiadások bizonyítják, micsoda népszerű és olvasott író a nagy palócz. — Gardonyi Géza is a vezető egyik legtermékenyebb íróink között nevezhető. A Singer és Wolfner cég kiadásában most jelent meg „Az a hatalmas harmadik” című regénye, mely iránt közönség, mint kritika bizonyosan éreklődni fog. Az eredeti felfogás, nyelvezet bűbájával leköti az olvasóit Gardonyi, kinek második előtünk fekvő kötete az „Annuska” (V. játék 3 felvonásban), mely szinte a Singer és Wolfnerkiadásában jelent meg. Az első mű ára 3 kor. utóbbi 2 kor. 40 fil. — Nem hagyhatjuk figyelmen kívül Bárony István: „A róna es az erdő” című diszművét sem. Bárony István rózsafáról metszett harmatos tollal festi a szabad természetet és megnyilvánulásait. Igazi remekelés ez a munkája is, melyet a Pallas-irodalmi társaság adott ki Tölgyesy Ferenc és Feszty Árpád képeivel. A diszmű ára 12 korona. — Legelsőbb kellett volna említeni a Jókai Mór irta „Milegyelűnk”, a költőkirálynak egyik érdekesítő műve ez a szabadságharczkorából és az azután következő szomorú időből. Jókai irta, úgy hiszszük, ennél nem kell jobb ajánlat. A Révai testvérek kiadásában jelent meg. Ára 6 korona. — Werner Gyula a történetes izü regényírásnak a mestere. „A beszterezeti diákok”-ról irt háromkötetes regényt, Erdély mozgalmas korát, a Báthoriak korát örökítve meg, életrekelvén a bástyás szászvárosok tipikus alakjait, szokásait. Olyan regény ez, ha egyszer kezünkbe vettük, nem tettük le addig mig az utolsó lapig nem olvastuk. Az Athenaeum adta ki. Ára 4 korona 80 fillér. — Malonyai Dezső az iráskodás és ujságrás között osztja meg fényes tehetségét, sem az egyik, sem a másik nem fárasztja ki. Itt is, ott is termelt mindig a köznapinál többet ért. Most „Katóka kegyelmes asszony” czimen újabb elbeszélés kötete jelent meg a színes könyvek között a Singer és Wolfner kiadásában. A mű ára 5 korona. — A színes könyvek között jelent meg a zsmatos magyar Szemere György „Magyar virtusa es a Kabos Ede „Két halott regénye” is. — Rakosi Jenő Budapesti Hirlap ujságvállalata adta ki Bakonyi Károly „Laczi kisasszony” cz. kötetét, mely 19 elbeszétést foglal magában. Ára 3 kor.

A „Magyar könyvkiadó” társaság sikerült czimképes, tetszetős kiállítású, igen mérsékelt áru füzeteiben egész csoport érdekesítő művet közöl, mely művek például vasuti utközben igen élvezetes, könnyen emészhető olvasmányok. Csak néhányat említenk. A Conan Doyle „Sherlock Holnes” féle detektív története. Továbbá Gorkij Maxim Goron, Pierre Louys, Sienkievicz stb. szerepelnek a kiadásban lekötebbnél-lekötebb művekkel.

A jó öreg es változatlanul izléses, kedves népszerű Franklin társulat néhány kiadványát utoljára hagytuk, mert régi igazság: vége jó, minden jó... Leginkább műfordítások vagy átdolgozások ezek, melyekről most betűt rovuuk. Oly művek, melyeket bizvást vihetünk be a feltett családkörbe is. Az ösmert nevű es kiapadhatatlan szekely író Gaál Mózes „Eckstein Ernő” — „A Claudiusok” című kétkötetes világhírű regényt dolgozta át, mely az ókori Rómából, a keresztység alsó idejéből regél mesterrileg. A két kötet ára 3 kr. 50 t. — Julien Gordon „Rezeda kisasszony”, czimen irt elbeszélést, mely bájos es rajzokkal ékesített angol mű. (Ára 2 kor. 40 fil.) — Hjalmar Hjord Boyesen, Frauk R. Stockton es Mary S. Andrews „Elfrida es egyéb Amerikai elbeszélések” czimen állitoitak össze egy kötetet, melyben az olvasónak gyönyör-

rücsége telik. (Ára 3 kr.) De nem volna teljes az ösmertetésünk, ha a legnépszerűbb íróról, a tudós fejű, de költő szivű Werne Gyuláról nem emlékeznénk. E világhírű írónak a műveit a Franklin társulat terjeszti nálunk és most is több érdekes, újonnan átdolgozott műve kapható.

A könyvesház ezen újabb kincseit ajánljuk az olvasók figyelmébe.

(Paulus.)

CSARNOK.

Ruth eljegyzése.

(Írta: May György.) 12.)

Fordította: **BIRÓ IRÉN.**

A fiatal ember elcsábította a mókust, mely gyorsan iramodott föl egy fának a tetjére, s onnan nézett le hármójukra.

Hans mélyen szemére huzta kalapját s nagy léptekkel távozott.

Az ebédhez nagyon későn érkezett. Melanie kérdésére, hogy jól töltött-e az időt, azt válaszolta, hogy a fák alatt heverészett, s esodalkozik rajta, hogy a társaságot már együtt találja.

Egész ebéd alatt hallgatót, mint a gyermek, ki dacos gondolatait nem tudja elpalástolni, s nem is tud azoktól szabadulni. Csak ha Barton kisasszony Budolfal beszélt, ki mellette ült, akkor csillogó szemekkel nézett rájuk. Ráth ez este különösen jó kedvű volt; nagyon természetes, szellemes, mint Rudolf magának megjegyezte, s oly szeretetreméltó, hogy vele társalogni nagyon érdekes.

Megfoghatatlan, mondta Ruth ebéd után a bárónénak, hogy az urak hol beszédesek, hol szótalanok, a szerint a mint az asztalnál helyüket változtatják. Hans gróf hallgatag a Traun ur helyén, és Traun ur ellenkezőleg beszédese lett.

— Ezt talán a te szomszédságod teszi, kedvesem, felelte a báróné.

— Az igaz, erről — megfeledeztem, mondá Barton kisasszony nevére.

Rudolf, ki halictta e pár beszédet, nem tudta elpalástolni mosolygását.

Ruth észrevette azt.

— Bizonyára önhittnek tart engem? kérde.

— Én? Éppen nem.

— Ezt a feleletet várhattam, mert mást nem mondhatott.

— Természetesen, mert nem látom be, miért beszélnek meggyőződéseim ellenére.

Ruth nem felelt, de ettől kezdve tartózkodóbb volt Rudolfal szemben, mint a többiekkel.

(Folyt köv.)

Boros Testvérek nőidivat

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Divatos
Jó Sefírek, Batisztok, Vász-
nák, Szőnyegek, Fügő-
nyök, Ágyterítő, Pipere
Olcso cikkek. Olcso

Rosenthal Jenő üzletében,

Csapó-
utca és kenyér piac sarok, tűz által részben
megerült árak mai naptól kezdve kiáru-
sítottak.

T. iparos urak figyelmébe!

Kovács kö-
szenet, pozsonyi köszönet, (Kox) és faszönet
legutányosabban hához szállit Neumann és
Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

Tölgyfa szőlőkaró

kapható míg a készlet tart **Hegedüs Emil** tűzifa
raktárában nagyban és kicsinyben Miklós-u. 7.

Chiné csikos zephyrek ruhára és blousra 18 krtól feljebb!

ÚJ ÜZLET! Legolcsóbb bevásárlási forrás. ÚJ ÜZLET!

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy **Debreczenben, Piac-utca 14 sz. alatt, a Bika szállodával szemben** eddigi üzlethelyisé-
günket tetemesen megnagyobbítva

Majtényi és Zengevald

törvényszéki legbejegyzett cégünk alatt egy a mai kor minden kö-
vetelményeinek megfelelő

nőidivat vászon és rövidáru üzletet

nyitottunk, hol is állandóan nagy választékot tartunk:

Nőruha szövetek, jó mosó cretonok, delin batisztok, zephyrek, sza-
ténok, kész blousok, úri és női fehérműek, vásznak, chiffonok, asztal-
műek, függönyök, ágyterítők, pique és trico paplanok, valamint minden-
nemű női és férfi szabó kellékek, csipkék, csipke gallérok, szalagok
és diszekből. Még itt fel nem sorolt e szakmába vágó egyéb árukból is.

Szolid és olcsó árak mellett előzékeny kiszolgálást ígérve, a n. é.
közönségnek szives pártfogásáért esedezünk

teljes tisztelettel

Majtényi és Zengevald.

A felszámolás alatti **Püspökladányi takarékpénztár részvénytársaság** a
felszámolás befejeztével a tényleges vagyon végleges felosztása s a felosztás
kimondása tárgyában **f. évi április 5-én d. u. 2 órakor P.-Ladányban** az
intézet volt helyiségében

közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek meghívattak.

TÁRGY:

1. A felszámoló bizottság jelentése a felszámolás eredményéről.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a tényleges vagyon felosztásáról.
4. Határozathozatal a felszámolás befejeztéről s a felosztás kimondásáról.
5. Intézkedés a felszámolás eredményének közzétételéről, annak a bi-
rosághoz bejelentéséről s a könyvek elhelyezéséről.

P.-Ladány, 1903. márc. 5.

A felszámoló bizottság.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer
a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít
a legrégebb bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi
torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a
gyomor szélgörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól
s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztu-
lását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfá-
jaskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál,
megszünteti a felbűffögést, a szájnak s a gyomornak büvét. 7. Nagyon jó gyógyszer
kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagok-
nál, ruh és kü éseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántal-
makat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apáca-védjegyre!**
Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyar-
ország minden államára franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronaért,
Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetk. Szétküldés
előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül
régibb, annál jobb nem árt a színek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szé-
küldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi
segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak
haszontalan elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében
e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos,
hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cím: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Prograda bei
Rohitsch Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.

A LEGUJABB

≡ tavaszi ≡

kosztüm és ruhaszöveink

meglepő szép választékban

megérkeztek.

Mintagyűjteményünk

I. évi márczius 2-től kezdve

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

7—1903 v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bírósnak V. 3273/4—1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Misoga Sándor részére Halasy Tibor debreczeni lakostól 976 kor. 20 fillér 451 k. 80 fill. és 833 kor. tőke, ennek az esedékeség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 190 kor. 96 fill. perköltség erejéig a fizetett 800 k. betudásával 1902. évi decz. hó 23-án bíróilag felülfoglalt és 3152 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1903. évi márczius hó 16-án d. e. 11 órákor** kezdetét veendő és Debreczenben Péterfia-u. 23 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1903. évi febr. 28-án.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Schicht-szappan

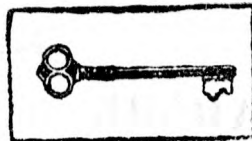
Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomás sárgapapíron) van elzárva.

18 3

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és **könnyű emészthető-égénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását** el akarja érni. — Kapható a **osztr. magy. monarchia legfőbb gyógyszer-tárában és gyógyszerárú kereskedésében.**

Főraktár és főelarusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

**Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.